

2

Krajská správa Sboru národnej bezpečnosti
Správa Štátnej bezpečnosti Bratislava

SB-001/01-1971

18. januára 1971

PRÍSNE TAJNÉ

MESTSKÝ VÝBOR KSS
do rúk ved. taj. s. ŠLAPKU

Výtlačok čis. : 2

B r a t i s l a v a

Vážený súdruh tajomník,

v prílohe predkladám správu o štátobezpečnostnej situácii v Západoslovenskom kraji a v hlavnom meste Slovenska Bratislave za obdobie od 1.1.1971 do 15.1.1971 k Vašej informácii.

Prílohy : 1/5

Náčelník :

PRÍSNE TAJNÉ

S P R Á V A

o štátobezpečnostnej situácii v Západoslovenskom kraji
a v hlavnom meste Slovenska Bratislave za obdobie od
1.1.1971 do 15.1.1971.

Poznanky získané k politickej a ideologickej oblasti :

Bolo zistené, že vedúci sekretariátu v Ústave technickej kybernetiky SAV v Bratislave Miroslav JANUŠ sa pred viacerými osobami na tomto pracovisku zmienil o tom, že gen. Rytíř pripravoval za pomoci veliteľov Strednej skupiny sovietskych vojak umiestnených v ČSSR prevzatie moci v republike. Preto vraj odišiel prvý tajomník ÚV KSČ do Moskvy, kde požiadal generálneho tajomníka ÚV KSSZ o pomoc, ktorá mu vraj bola poskytnutá v tom, že niektorí vyšší velitelia sovietskych vojak boli z ČSSR odvolaní. Ďalej na tomto ústave sa povára, že pripravovaný 24. zjazd KSSZ zmení doterajšiu tvrdú líniu ZSSR a vraj osoby zodpovedné za vstup spojeneckych vojak do ČSSR budú pozbavené zodpovedných funkcií a hlavne generálny tajomník ÚV KSSZ.

Ďalší pracovník SAV a to vedúci Ústrednej knižnice Historického ústavu SAV Dr. Ján ČAPLOVIČ rozširuje správy o tom, že pred zasadnutím decembrového pléna ÚV KSČ bola zaranžovaná auto-nehoda proti dvom vedúcim tajomníkom OV KSČ, ktorí pri tejto autohavárii boli usmrtení. Jedným z nich mal byť Ladislav NIKODÝM, vedúci tajomník ÚV KSČ v Jablonci nad Nisou. Títo tajomníci vraj niesli so sebou závažné materiály, kompromitujúce prvého tajomníka ÚV KSČ, ktoré chceli dať k dispozícii na decembrovom pléne ÚV KSČ, podľa ktorých malo dôjsť k odvolaniu prvého tajomníka ÚV KSČ z jeho funkcie.

Manželka bývalého šéfredaktora denníka PRÁCA Viera ZAJACOVÁ veľmi podráždeno reagovala na článok, uverejnený v denníku PRÁCA dňa 6.1.1971 pod nadpisom "Redakčný rok" a to tým, že po jeho prečítaní sa okamžite spojila s bývalým príslušníkom ŠtB židovského pôvodu Gejzom KRŠÁKOM, ktorého nahovárala na to, aby na vplyvných miestach zariadil to, aby sa podobné články v dennej tlači neuverejňovali. Poznomenala, že ona by vystúpila na straníckom fóre, kde ešte zatiaľ je, ale vzhľadom na jej manžela si to dovoliť nemôže. ZAJACOVÁ ďalej hovorila, že všetky chyby, čo sa urobili v redakcii PRÁCA pripisujú len Židom a pritom v tejto redakcii pracovali aj neŽidia.

KRŠÁK ZAJACOVEJ prisľúbil, že si článok v denníku PRÁCA prečíta a na zodpovedných miestach urobí zodpovedné opatrenia. ZAJACOVÁ ešte t.č. pracuje v redakcii PRÁVA.

Dodacím listom č. 130 N zo dňa 5.12.1969 boli na adresu učiteľa ZDČ Komjatice Jozefa GALU z Martinských tlačiarň zaslané knihy v počte 414 výtlačkov. Ide o knihy pod názvom : "Zvole ľudu obnovená". V knihách sú opísané udalosti v ČSSR, najmä na južnom Slovensku v roku 1968, pričom je vyzdvihovaná politická činnosť Alexandra DUBČEKA a vtedajšej vlády. Jednotlivé udalosti sú i obrázkovo dokumentované.

Dôveryhodnou osobou na Poštovom úrade v Nitre boli zadržané dva korešpondenčné listky, písané jedným pisateľom, z ktorých jeden bol adresovaný vedúcemu tajomníkovi OV KSS v Nitre s. KRÁLIKOVÍ, na ktorom bolo uvedené : "Váženy pán D. KRÁLIK, Okresný výbor KSS Nitra. Nezabudol si poďakovať Židom za miesto ? Choď s nimi do Izraela - tam patriš !"

Druhý korešpondenčný listok bol adresovaný Štefanovi KAMENSKÉMU, Mototechna Nitra, v ktorom bolo uvedené : "Žid Štain KAMENSKÝ, MOTOTECHNA, Nitra. Poďme bojovať do Izraela! Nežer tu zadarmo. Choď k svojim !!!"

Oba listky boli písané perom veľkými písmenami.

Poznatty získané k ekonomickej oblasti :

Dňa 12.1.1971 asi o 18.00 hod. došlo k výbuchu kábelového kanálu, cez ktorý vedie elektrické vedenie na prvom cechu v n.p. DUSLO Šafa. Výbuchom bolo poškodené elektrické vedenie prvého cechu a zdemolovaný kanál vedenia v dĺžke asi 70 m. Škođa spôsobená na materiáli sa predbežne odhaduje asi na 800 000,- Kčs a ďalšia škođa, ktorá vznikne tým, že prvý cech je vyradený z výroby vznikne okolo 500 000,- Kčs.

Príčiny výbuchu zatiaľ zistené neboli, avšak predpokladá sa, že došlo ku skratu v elektrickom vedení, čím sa vznietil plyn. Výbuch vyšetruje skupina vyšetrovateľov O-VB Galanta.

Poznatty k pasovej a vízovej problematike, emigrantom a navrátilcom

Do 15.1.1971 emigrovalo zo Západoslov. kraja 11 478 osôb, z čoho z mesta Bratislavy 8 251 a z okresov 3 217 osôb. V hodnotenom období emigrovala 1 osoba z Bratislavy, pričom rozdiel 314 emigrovaných osôb, ktorý sa javí od posledného hodnotenia, sa jedná o emigráciu osôb z rokov 1968-1969, zistenú dodatočne prevádzaným šetrením.

Do 15.1.1971 sa do Zsl. kraja vrátilo 500 osôb, ktoré nemali legalizovaný pobyt v zahraničí. Z uvedeného počtu sa vrátilo do Bratislavy 312 osôb a 188 osôb do jednotlivých okresov kraja. V hodnotenom období nebol zaznamenaný ani jeden prípad vrátenia sa čs. občanov z kapitalistického zahraničia.

Záujem o návrat do ČSSR prejavuje i naďalej 41 osôb. Príprava k emigrácii v hodnotenom období nebola zistená.

Vniknutie na územie republiky :

V uvedenom období vnikol na územie ČSSR s úmyslom dostať sa do Rakúska poľský štátny príslušník Stanislav WOJTCWICZ, nar. [redacted], zamestnaný ako zvärač. Proti menovanému bolo začaté trestné

stíhanie a vznesené obvinenie pre trestný čin vniknutia na územie republiky podľa § 110 tr. zákona. Vyšetrovanie sa vedie vo väzbe.

Rozpracovávanie štátobezpečnostných prípadov :

V období od 1.1. do 15.1.1971 boli zavedené 2 nové akcie, z čoho je jedna rozpracovávaná pre podvracanie republiky a jedna pre trestnú činnosť zneužívania náboženskej funkcie.

Realizované prípady :

V období od 1.1. do 15.1.1971 bolo realizovaných celkom 53 prípadov, z čoho pre :

- pokus opustenia republiky podľa §§ 8/1
k 109/1 tr. zákona 5 osôb
- pokus opustenia republiky podľa §§ 8/1
k 109/2 a falšovanie verejnej listiny
podľa § 176/1 tr. zákona 2 osoby
- opustenie republiky podľa § 109/2 tr. zák. 40 osôb
- hanobenie republiky a jej predstaviteľa
podľa § 103 tr. zákona 2 osoby
- hanobenie štátu svetovej socialistickej
sústavy a jeho predstaviteľa podľa § 104
tr. zákona 1 osoba
- nedovolené držanie vysielačkej stanice podľa
§ 186/1 tr. zákona 1 osoba
- propagácia fašizmu podľa § 261 tr. zákona 1 osoba
- vniknutie na územie republiky podľa § 110
tr. zákona 1 osoba

Morálno-politický stav príslušníkov ŠtB :

V hodnotenom období nedošlo na dseku morálno-politického stavu zo strany príslušníkov ŠtB k žiadnym pokleskom, alebo k iným nežiadúcim prejavom.

Vyhotovené v 5-tich výtlačkoch :

Výtł. č. 1 pre KV KSS Bratislava

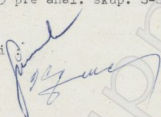
Výtł.č. 2 pre MV KSS Bratislava

Výtł. č. 3 pre HS-ŠtB analyt. odbor tu

Výtł. č. 4 pre 2. odbor S-ŠtB tu

Výtł. č. 5 pre anel. skup. S-ŠtB

Vyhotovili

www.unibov.sk